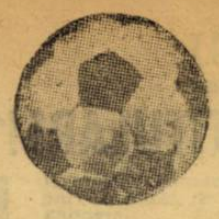

2. Iosef MASOPUST

„VIAȚA FĂRĂ DUMINICĂ"

ULTIMA OARĂ

Oare la ce s-o fi gîndit, în cabina jucătorilor de pe stadionul Sparta *de pe* Letna, *în ziua de 16 mai 1966 cînd se echipa în vederea ultimului său meci în echipa națională ? Cu un an în urmă, fusese scos din lotul reprezentativ ca fiind „în vîrstă", iar astăzi va dirija din nou echipa națională a* Cehoslovaciei *în meciul cu reprezentativa* U.R.S.S., *care s-a calificat în turneul final al campionatului mondial din* Anglia.

Era o întîmplare, soarta, sau o încheiere frumoasă a activității în echipa națională ? Să susții „meciul de adio" tocmai pe Letna, *pe cel mai glorios podiș din Praga, acolo unde a luat ființă și s-a dezvoltat fotbalul praghez !*

Masopust știa că joacă pentru ultima oară în echipa națională.

Cu prilejul acestui meci, îmbrăca tricoul național pentru a 63-a oară, la rugămintea federației de fotbal, a colegiului de antrenori și a antrenorului echipei naționale, Iosef Marko.

Dar să părăsim pentru moment cabina stadionului de pe Letna *și să ne întoarcem, cu un an în urmă, pe stadionul* Slovan *din* Bratislava, — *unde — în martie 1965 — se disputa primul meci de calificare pentru C. M. din* Anglia, *între echipele* Cehoslovaciei *și* Portugaliei, *aceasta din urmă alcătuită pe scheletul formației* Benfica Lisabona.

Pe o ploaie care a căzut tot timpul partidei, stadionul plin aștepta apariția echipelor.

Echipa Cehoslovaciei *nu-l mai avea în rîndurile sale pe* Masopust. *Pentru prima oară în decurs de 12 ani !*

Unul dintre cei mai mari strategi ai fotbalului urmărea jocul de pe banca rezervelor. Portughezii erau stupefiați ! Încă înainte de meci, Coluna, *căpitanul echipei* Portugaliei, *considera lipsa lui* Masopust *din formație ca o mare greșală.*

Pe banca rezervelor, Masopust *arăta ca un condamnat. Atunci a luat hotărîrea de a renunța să mai joace în reprezentativa de fotbal a țării. Nu-i venea ușor, însă avea impresia că acolo este un oaspete nepoftit. Iar pomană nu voia să primească !*

Cu atît mai mult, cu cît în cantonament, nici unul dintre antrenori nu-i spusese nimic.

Cînd s-a întors la Praga, era hotărît să renunțe de a mai juca în echipa națională. Scrisoarea prin care făcea cunoscută decizia sa, adresată organelor de resort, a rupt-o de două ori. În cele din urmă, președintele clubului Dukla, Rudolf Kocek *l-a sfătuit să mai aștepte.* Masopust *n-a mai întreprins nimic. A fost introdus în lotul echipei „B".*

La Brno, *cu prilejul unui meci internațional, tinerii jucători au fost puțin surprinși văzîndu-l în mijlocul lor, în cabină.*

— „Să-mi spuneți „moșule". Eu n-am să mă supăr, fiindcă oricum, n-am fost „descoperit" cu prilejul „Jocurilor sportive ale tineretului".

Cei prezenți au rîs și în cabină s-a creat o atmosferă plăcută, prietenească.

Și acum să ne reîntoarcem la Letna. *Întîlnirea cu echipa* Uniunii Sovietice *a constituit o mare satisfacție pentru* Masopust. *Antrenorul* Marko — *ca de altfel întregul activul de antrenori — l-a rugat să joace în „națională". Iar* Masopust, *pentru care fotbalul era totul, a spus „da" !*

Tinerii selecționabili aveau valoare, însă le lipsea experiența, iar rutinatul Kvașniak *era ieșit din formă la acea dată, nimeni neputîndu-l înlocui.*

Conducătorii fotbalului cehoslovac și-au dat seama de acest lucru, însă, și Masopust *a răspuns la apelul lor.*

PREVIZIUNILE LUI VYTLACIL

La Teplice, *unde a jucat pentru prima oară într-o formație de divizia A,* Masopust *a activat pînă în anul 1952. Juca la echipa „*Ingstav*", care, în ediția 1951—1952 a campionatului, s-a clasat pe locul 3. Pe atunci,* Masopust *juca mai mult pe postul de inter stînga.*

Vlastimil Chobot, *care juca pe postul de mijlocaș la „*Ingstav*", iar la terminarea activității competiționale a devenit antrenor la fosta lui echipă, spunea următoarele despre începuturile colegului său de echipă :*

„Cînd Masopust a venit la noi, avea o bună pregătire tehnică. Știa să conducă balonul la perfecție. Cînd noi, ceilalți terminam antrenamentul, el continua să se pregătească cu Ladislav Novak încă 20—30 minute..."

Întîmplarea a făcut ca la Teplice *să se întîlnească cu* Rudolf Vytlacil, *viitorul antrenor al echipei naționale a* Cehoslovaciei, *care după un meci de campionat, i-a spus ca o prevestire :* „Iosef, dumneata ai să ajungi în echipa națională !"

La sfîrșitul turului, cînd echipa din Teplice *ocupase locul 3,* Masopust *împreună cu* Novak, *au fost incorporați și repartizați la clubul* A.T.K.

Masopust, *care pînă la încorporare lucrase ca strungar, iar mai tîrziu ca salariat într-un mare magazin, pentru pasiunea sa de a juca fotbal, a îmbrăcat tricoul roșu-galben al clubului* A.T.K.

Echipa terminase campionatul din anul 1958 pe locul 8 ; În același an s-a transformat în U.D.A. *care, în anul 1953, a cucerit pentru prima oară titlul de campioană, în anul 1954 a terminat pe locul 4, iar în anul 1955 pe locul 2.*

Echipa militară și-a schimbat, mai tîrziu, numele în Dukla, *devenind una dintre cele mai valoroase echipe de fotbal din* Cehoslovacia, *după cel de-al doilea război mondial. A cucerit 7 titluri de campioană a țării în anii 1956, 1958, 1961, 62, 63, 64 și 1966. În anul 1959 a terminat pe locul secund, iar în anul 1960 pe locul 3.*

La Dukla, Iosef Masopust *a ajuns unul dintre cei mai buni jucători din lume. Nu puteai decît să admiri tehnica sa, pasele precise pe jos și la semiînălțime, baloanele trimise cu boltă care depășeau fundașii adverși ajungînd la coechipieri.*

Ani de zile a dirijat jocul echipei Dukla *și al echipei naționale. De multe ori aveai impresia că are un magnet în bocanci !*

Datorită tehnicii sale, Masopust *a devenit spaima adversarilor. Cu timpul, a mai adăugat la calitățile sale, o serie de fineți care se întîlnesc, de regulă, la jucătorii brazilieni : pasa cu călcîiul, sau printre picioarele adversarului, executate cu aceeași precizie ca și centrarea directă din volé.*

Această tehnică excepțională se datorește, în mare parte, mingii de cîrpă, cu care a început să joace încă din anii copilăriei.

PUȘTII DIN STRIMICE

Băieții din satul Strimice *jucau pe unde apucau. Pe luncă, în curte, pe mirițe și chiar pe șoseaua asfaltată.*

Masopust *mărturisește :*

În cabină, la pauză, într-un meci greu...

„Aceste locuri au constituit cea mai bună școală fotbalistică pentru mine".

Peste tot, pe unde copiii din Cehoslovacia *joacă fotbal, apărătorii sînt* Pluskali, Novaci, Popluhari, *iar atacanții sînt :* Masopusti, Kvașniaci, Pospichali.

În timpul copilăriei lui Masopust, *copii erau :* Planicika, Svoboda, Nejedly, Burger, Zenișek, Riha *etc.*

Iar mîine vor fi : Viktor, Kuna, Szikora, Adamec, Vesely *etc.*

În copilărie, Iosef Masopust *era...* Bican *din* Strimice.

—„Doream să înscriu cît mai multe goluri, fiindcă printre copii, asta însemna ceva. Dar mai tîrziu, îmi făcea mai multă plăcere să-l deposedez pe adversar și să pasez unui coechipier".

Cum este Masopust ?

Deschis, sincer, onest atît în viața de toate zilele cît și pe terenul de joc. Un om cu un sistem nervos echilibrat, care știe să se stăpînească în orice situație. Este calm, calculat și corect în ceea ce privește hotărîrea luată.

Toată viața pe terenul de fotbal a fost plin de dorința de a obține succese prin forțe proprii, fără nici un ajutor străin. Niciodată nu a acceptat compromisul.

Cînd era convins că are dreptate, știa să-și apere convingerile.

Calitățile fizice și cele intelectuale au făcut din el un jucător despre care antrenorii spun că este „mîna lor prelungită" în rîndurile echipei.

Totdeauna era foarte sever cu el însuși și cerea același lucru coechipierilor săi. Fiecare succes constituia un nou imbold.

În teren, avea o vedere de ansamblu a întregului joc și ca un mare maestru la șah, gîndea întotdeauna cu 3, 4 sau chiar 5 mutări mai repede decît majoritatea coechipierilor.

Masopust *a fost una dintre cele mai mari individualități ale fotbalului cehoslovac și în același timp credincios colectivului în cadrul căruia juca. În plus, știa să păstreze naturalețea și bucuria de a juca, sentiment care dispare din ce în ce mai mult din fotbalul de astăzi.*

Cu cîtă poftă și vervă a jucat în meciul cu echipa R.F. a Germaniei *(4—3) desfășurat la 29 aprilie 1964 la* Ludwigshafen !

Minusculul atacant Masny, *de la echipa din* Trencin, *declara după meci :* „Aveam impresia că sînt invitat la un mare restaurant. Fiecare pasă parcă îmi era adusă pe o tavă de argint".

Masopust *are multe puncte comune cu* Pele. *Ai impresia că între localitatea* Tres Caracoes, *unde s-a născut* Pele *și* Strimice, *locul natal al lui* Masopust, *este doar o azvîrlitură de băț și nu mii de kilometri.* Pele *a început ca lustragiu,* Masopust *a păscut vacile și caprele țăranilor. Ambii sînt din familii de oameni săraci, iar fotbalul a fost singura lor joacă în copilărie. De altfel, cu 30 de ani în urmă, jocul cu balonul rotund era privilegiul oamenilor săraci.*

În primul meci Brazilia — Cehoslovacia, *din cadrul campionatului mondial din 1962 de la* Vina del Mar, *Pele a suferit o întindere musculară. După ce i s-au dat îngrijirile medicale, el a reintrat pe teren ca să fie de folos echipei sale într-o partidă deosebit de dificilă. Îi era destul de greu să se miște, așa că mai mult stătea. La un moment dat, cînd se afla pe extremă, a interceptat balonul. Din cauza durerilor, nu putea alerga.* Masopust, *care se afla în imediata lui apropiere, putea foarte ușor să-l deposedeze de balon și să inițieze un contraatac, totuși, cu un gest cavaleresc, i-a lăsat balonul. La fel de cavalerește,* Pele *nu s-a folosit nici el de această posibilitate și a trimis mingea în afara terenului.*

Iar în momentul cînd Pele *n-a mai fost în stare să joace, și nici să meargă,* Masopust *a fost acela care l-a ajutat să se îndrepte spre banca rezervelor. N-a fost de mirare că publicul spectator l-a recompensat pe* Masopust *cu aplauze, iar ziariștii l-au numit :* „Caballero Cecoslovaco".

Patru ani mai tîrziu, la prima ședință a jucătorilor echipei naționale cu conducerea secției de fotbal, ședință care a avut loc la Praga, *la cafeneau „*La Pelican*", Masopust s-a adresat jucătorilor cu următoarele cuvinte :* „Aș dori, ca în orice condiții v-ați afla, să luptați cavalerește și să vă respectați adversarii" !

Citeodată aflăm că pentru cele două puncte în campionat, se ajunge la cele mai grosolane faulturi. În Chile, *oare nu era vorba de și mai mult ?*

Felul său de a evolua pe terenul de joc, comportarea sa în general, au făcut să aibă foarte mulți admiratori în lumea întreagă.

Ziarul „Independence", *care apare la* Dublin, *a trimis la meciul de calificare dintre echipele* Irlandei *și* Cehoslovaciei, *care se desfășura la* Praga, *un redactor al său.*

Fiind întrebat dacă crede în succesul echipei sale, el a răspuns : „Este imposibil, fiindcă avem o echipă slabă".

— *Atunci de ce vă mai duceți la* Praga ?

— „Vreau să-l mai văd încă o dată jucînd pe Masopust".

CEL MAI FRUMOS GOL !

„N-a fost o întîmplare ca tocmai mijlocașul de margine, Iosef Masopust, să înscrie primul gol în finala campionatului mondial din Chile" — *a scris căpitanul echipei campioane mondiale din anul 1954,* Fritz Walter, *din* R.F. a Germaniei.

Într-adevăr, Iosef Masopust *a fost cel mai bun jucător de pe teren în partida finală cu* Brazilia, *de pe* Estadio Nactonal *din* Santiago, *un adevărat comandant al echipei sale.*

În minutul 15 al meciului, Pospichal *a atacat pe aripa dreaptă, a depășit fundașul advers, a trecut pe postul interului dreapta și a expediat balonul, printr-o veritabilă „uliță cehă", lui* Masopust *care era în traiectoria balonului. Mijlocașul stînga al echipei Cehoslovaciei a apărut pe neașteptate în suprafața de 16 m a echipei* Braziliei *ca și cum ar fi căzut din... Marte, surprinzîndu-și toți adversarii. Fără să ezite, a șutat pe lîngă* Djalma Santos, Zizinho *și* Nilton Santos, *iar* Gilmar, *care ieșise din poartă, n-a mai putut să facă nimic.*

Cehoslovacia *conducea cu 1—0.*

„În primul moment — *spune* Masopust — nici nu mi-am dat seama că am înscris. Abia cînd am fost înconjurat de coechipieri, am știut că am marcat".

Nu este lipsit de interes faptul, că golul pe care autorul lui îl apreciază ca pe cel mai frumos, nu a adus succesul echipei Cehoslovaciei. *Un minut mai tîrziu,* Amarildo, *care l-a înlocuit pe* Pele, *a adus egalarea înscriind dintr-un unghi dificil. Pînă la urmă au învins brazilienii cu 3—1, cucerind pentru a doua oară titlul de campioni mondiali.*

În felul acesta, din cele opt ediții ale campionatului mondial, soarta a făcut ca în șase dintre ele, victoria să nu revină echipei care a deschis scorul. Iar echipa Cehoslovaciei a avut această soartă în două finale.

Roma 1934 : Cehoslovacia *conducea în min. 68 prin golul lui* Puci *cu 1—0 ; în prelungiri, a învins* Italia *cu 2—1.*

Rio de Janeiro 1950 : Brazilia *a luat conducerea prin golul lui* Friaca *în min. 46, însă victoria a revenit* Uruguayului *cu 2—1.*

Berna 1954 : *Fotbaliștii maghiari conduceau, în min. 6 cu 1—0 prin golul înscris de* Puskas, *iar în min. 11 cu 2—0 prin golul realizat de* Sandor. *Titlul de campioană însă, a revenit* R.F. a Germaniei, *cu 3—2.*

Stockholm 1958 : Liedholm *a înscris primul gol al echipei* Suediei *însă „*Zeița Nike*" a revenit* Braziliei *cu scorul de 5—2.*

Santiago 1962 : Masopust... *și din nou* Brazilia.

Londra 1966 : R.F. a Germaniei *conducea prin golul lui* Haller *înscris în min. 6, însă Cupa a rămas în* Anglia *care a cîștigat în prelungiri cu 4—2.*

Masopust face parte dintre mijlocașii care au înscris cele mai multe goluri. La echipa Dukla, *pînă la sfîrșitul anului 1966, a înscris 60 de goluri, iar în anul 1964 a fost golgeterul echipei sale — înaintea atacanților.*

În echipa națională, ocupă de asemenea, locul I cu 11 goluri marcate.

În turneul de la New York *a fost autorul unui gol pe care singur l-a numit „à la Bican".*

În cea de-a doua finală, cu echipa West Ham United, Jan Brumovsky *a centrat de pe aripa dreaptă în careul de 16 m al echipei adverse. La balon, au ajuns în același timp* Jelinek *și* Masopust, *care a strigat :* „Lasă-l !" *Cu piciorul sting și-a potrivit balonul, iar cu dreptul l-a expediat în plasă. Scorul devenea 1—1 și trofeul „*American Challenge Cup*" călătorea pentru a treia oară peste Ocean, la* Praga...

Traducere de
V. BENKOVSCHI

Masopust văzut de alții

„Am jucat de cîteva ori împotriva lui Masopust. A fost un adversar care niciodată nu a comis un fault. Nici nu avea nevoie de așa ceva, deoarece era posesorul unei tehnici excepționale. L-am cunoscut ca pe un gentlemen și de aceea îl prețuiesc foarte mult".

(PELE)

●

„Prin comportarea sa, Masopust a depășit pe toți ceilalți jucători de fotbal de la noi. Întrunea mai multe calități decît „stelele" noastre anterioare. Avea și calități de apărător și calități de atacant, reușea să creeze faze spectaculoase, să mobilizeze echipa și de multe ori să decidă victoria.

(RUDOLF VYTLACIL)

●

„Dacă invidiez fotbalul cehoslovac pentru jucătorii săi, cum ar fi : Hojer, Janda, Kolenaty, Kada, Svoboda sau Neyedly, nu-l pot uita pe Masopust, acel jucător excepțional, un adevărat dirijor".

(SEPP HERBERGER)